

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/23/2018
Identifikačné číslo spisu: 3010200249
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3010200249.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Z. S., bytom K. XX/X, S. C. (ako právny nástupca JV. Z. S., zomr. dňa XX. Z. XXXX, naposledy bytom K. XX/X, S. C.), proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku vdoveckého dôchodku a iné, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 02. marca 2017, č. k. 15Sd/84/2010-206, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 02. marca 2017, č. k. 15Sd/84/2010-206 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX z 13.09.2006, č. XXX XXX XXXX zo dňa 30.01.2017 rozhodnutie z 30.01.2007, rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X z 30.06.2010 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.06.2011. Odporkyni nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím č. XXX XXX XXXX z 13.09.2006 bol zomr. A. S. od 05.07.2006 priznaný vdovecký dôchodok v sume 4.453 Sk mesačne a rozhodnutím zo dňa 30.01.2007 bol vdovecký dôchodok zvýšený na sumu 4.971 Sk mesačne po započítaní obdobia od 01.09.1964 do 30.06.1967. Rozhodnutím zo dňa 30.06.2010 bol uvoľnená výplata vdoveckého dôchodku od jej zastavenia, t. j. od 12.08.2007 a rozhodnutím zo dňa 22.03.2011 bol vdovecký dôchodok znížený od 12.06.2011.

Námietky navrhovateľa, že pre výšku vdoveckého dôchodku nebola zohľadnená celá doba poistenia jeho manželky, a to doba učebného pomeru od 01.09.1964 a naň nadväzujúcich školských prázdnin do 14.07.1967 ako aj doba samostatnej zárobkovej činnosti krajský súd nepovažoval za dôvodné. Poukázal pritom na rozhodnutie odporkyne zo dňa 22.03.2011, ktorým bol vdovecký dôchodok navrhovateľa znížený od 12.06.2011 na 184,80 € mesačne vrátane zvýšení podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z.. Dospel k záveru, že pre výšku vdoveckého dôchodku nebola započítaná doba prázdnin od 01.07.1967 do 13.07.1967 v súlade so zákonom, lebo doba prázdnin sa započítavala len v prípade, že dieťa počas

nich nevstúpilo do trvalého pracovného pomeru, čo v prípade manželky nebolo splnené, lebo od 14.07.1967 vstúpila do trvalého zamestnania.

Pokiaľ ide o obdobie samostatnej zárobkovej činnosti, krajský súd mal preukázané, že pred úmrtím manželky navrhovateľa bolo poistné zaplatené len za obdobia od 15.10.1991 do 31.12.1991 a od 01.01.1993 do 31.12.1993. Sám navrhovateľ doplatil poistené za obdobie od 01.01.1996 do apríla 1996 až dňa 30.01.2008. Pohľadávka na poistnom za obdobie od 01.10.1994 do 31.12.1995 a od apríla 1996 do 31.12.2000 bola postúpená spoločnosti BA Ine, s. r. o., a to Zmluvou o postúpení č. 3 zo dňa 29.07.2008 za odplatu nižšiu ako je suma dlžného poistného, nebolo možné hodnotiť uvedené obdobie na dôchodkové účely. Krajský súd poukázal na ustanovenie § 78 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a dospel k záveru, že z dôvodu, že nebola zaplatená dlžná suma za celé obdobie samostatnej zárobkovej činnosti, nie je možné hodnotiť ani obdobia od 15.10.1991 do 31.12.1991 a od 01.01.1993 do 31.12.1993.

Vo vzťahu k starobnému dôchodku manželky krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ má možnosť domáhať sa žalobou voči odporkyňi proti jej nečinnosti podľa § 250t OSP.

Krajský súd rozhodnutia odporkyne považoval za zrozumiteľné, logické, v dostatočnom rozsahu odôvodnené a potvrdil ich ako súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním zo dňa 16.05.2017. Namietal, že hoci podal opravný prostriedok dňa 24.10.2006, súd nepochopiteľne vychádzal z toho, že dňa 22.03.2011 odporkyňa vydala nové rozhodnutie a krajský súd následne len opísal odôvodnenie tohto rozhodnutia. Namietol, že začiatok konania o vdoveckom dôchodku dňom 26.07.2006 nemôže byť dôvodom na zmenu výpočtu vdoveckého dôchodku. Podľa jeho názoru sa doba, za ktorú bolo poistné zaplatené, musí započítat.

Navrhovateľ nesúhlasil ani so záverom súdu, že vo veci starobného dôchodku jeho manželky má podať žalobu proti nečinnosti, a to z dôvodu, že proti nepriznaniu starobného dôchodku podal odvolanie dňa 24.10.2006, ktoré odporkyňa v rozpore so zákonom nepostúpila na preskúmanie súdom.

Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa v stručnom vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Zo zápisnice o pojednávaní krajského súdu dňa 26.03.2015 vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal preskúmania rozhodnutí odporkyne zo dňa 13.09.2006, 30.01.2007 a 22.03.2011. Na túto skutočnosť bol krajský súd upozornený už v predchádzajúcich rozhodnutiach najvyššieho súdu, a to v uznesení sp. zn. 9So/237/2015 zo dňa 28.10.2015 a sp. zn. 9So/92/2016 zo dňa 26.10.2016, pričom bol upozornený aj na tú skutočnosť, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX z 22.03.2011 je predmetom súdneho prieskumu v konaní, vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 15Sd/128/2011, v ktorom je založené uznesenie č. k. 15Sd/128/2011-11 zo dňa 08.12.2011 o prerušení konania do rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v konaní vo veci sp. zn. 15Sd/84/2010. Spis sp. zn. 15Sd/128/2011 je

doteraz pripojený k spisu krajského súdu vo veci 15Sd/84/2010.

Zo zápisnice o pojednávaní krajského súd dňa 26.03.2015 tiež vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal aj preskúmania rozhodnutí odporkyne (uvedených v podaniach z 25.03.2011 a 23.04.2013) zo dňa 07.06.2007, zo dňa 23.06.2010 a zo dňa 09.12.2010.

Napriek uvedenému krajský súd teraz preskúmaným rozsudkom rozhodoval o rozhodnutiach odporkyne zo dňa 13.06.2010, 2 x z 23.06.2010 a 22.06.2011 (?) o zvýšení vdoveckého dôchodku a tieto potvrdil. Z odôvodnenia rozsudku však nie je zrejmé, na akom základe vôbec dospel k záveru o zákonnosti týchto štyroch rozhodnutí.

Krajský súd sa v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadal s návrhom na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne zo dňa 13.09.2006 o priznaní vdoveckého dôchodku a rozhodnutia zo dňa 30.01.2010 o zvýšení vdoveckého dôchodku po započítaní doby dôchodkového poistenia od 01.09.1964 do 30.06.1967 a ich odôvodnením. Obširne citoval odôvodnenie rozhodnutia odporkyne zo dňa 23.03.2011 o znížení vdoveckého dôchodku, pričom opomenul, že toto rozhodnutie je doteraz predmetom samostatného súdneho konania 15Sd/128/2011 a nedošlo k spojeniu vecí.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250l ods. 2 a § 250ja ods. 3 OSP.

V ďalšom konaní krajský súd preskúma zákonnosť navrhovateľom napádaných rozhodnutí odporkyne z 13.09.2006 o priznaní vdoveckého dôchodku od 05.07.2006 v spojení s rozhodnutím z 30.01.2007 o zvýšení vdoveckého dôchodku od toho istého dňa, rozhodnutia zo 07.06.2007, troch rozhodnutí z 23.06.2010, všetky o zvýšení (valorizácii) vdoveckého dôchodku a rozhodnutia z 09.12.2010 (?). V odôvodnení sa vysporiada s otázkou zápočtu obdobia od 01.07.1967 do 13.07.1997 a obdobia poistenia počas výkonu samostatnej zárobkovej činnosti manželky navrhovateľa aj z hľadiska nároku na taký zápočet po postúpení pohľadávky a svoj právny názor riadne odôvodní. V novom rozhodnutí znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.